

Ambitny poziom zbierania w oparciu o ilości wytworzonego ZSEE

Streszczenie

1. Tło

Część przedstawicieli Parlamentu Europejskiego zaproponowała poziom zbierania w wysokości 85% 'wytworzonego ZSEE' w kraju członkowskim w oparciu o wspólną propozycję przemysłu oraz organizacji ekologicznych.

Poziom zbierania w oparciu o 'wytworzony ZSEE' zapewni osiągnięcie celu ustanowionego dla każdego Państwa Członkowskiego, ponieważ jest on ustanowiony na podstawie dostępnych ilości ZSEE. Cel w oparciu o 'wytworzony ZSEE' uwzględniałby różnice pomiędzy Państwami Członkowskimi, które wpływają na rzeczywiste wytwarzanie odpadów, takie jak różnice w rozwoju technologii, różnice w cyklu życia produktu, a także różnice w zachowaniach konsumenckich (np. wyższe wskaźniki ponownego użycia w niektórych Państwach Członkowskich). Cel w oparciu o 'wytworzony ZSEE' zapewni również, że Państwa Członkowskie są zachęcane do identyfikacji i analizy wszystkich przepływów ZSEE, włączając w to nieudokumentowane przepływy takie jak nielegalny eksport, niewypracowane standardy przetwarzania oraz odpady na wysypiskach. W przeciwieństwie do celu, który oparty jest na ilości sprzętu elektrycznego i elektronicznego wprowadzonego na rynek, spowodowałoby to brak motywacji do lepszego zrozumienia rzeczywistych przepływów ZSEE.

Poziom zbierania w oparciu o ilości sprzętu elektrycznego i elektronicznego wprowadzonego na rynek doprowadziłby de facto, że poziom zbierania w niektórych Państwach Członkowskich byłby niemożliwy do osiągnięcia ze względu na znaczne wzrosty w sprzedaży sprzętu elektrycznego i elektronicznego w ostatnich latach oraz z tego powodu, że konsumenci gromadzą zakupiony sprzęt elektryczny i elektroniczny przez dłuższy okres. W wielu przypadkach nie ma po prostu wystarczającej ilości ZSEE w strumieniu odpadów. Nie jest to problem ochrony środowiska jako taki. Tak długo jak produkty nie zostały zagospodarowane przez konsumentów nie stwarzały problemu dla ochrony środowiska. Cel w oparciu o ilości SEE wprowadzonego na rynek może dodatkowo spowodować odwrotny skutek, ponieważ cel byłby łatwiejszy do osiągnięcia, jeśli produkty miałyby krótsze życie. Oryginalna propozycja Komisji ukierunkowana na cel, który zostałby oparty na ilości sprzętu EEE wprowadzonego na rynek, zmusiłaby producentów do ponownego odkupywania ZSEE od zbierających działających na zasadach komercyjnych, co doprowadziłoby do spekulacji i niepotrzebnego wzrostu kosztów do 4.6 mld € zwiększając całkowite koszty Dyrektywy ZSEE do 10.2 mld €, a więc kosztów, które w ostateczności spadłyby na konsumentów¹.

2. Propozycja poprawionego tekstu

Następująca propozycja została wypracowana przez DIGITALEUROPE, CECED i EEB. Jesteśmy otwarci na liczbę propozycji wspierających poziom zbierania w oparciu o ilości ZSEE wytworzonego zaproponowanego przez Europosłów Komitetu Ochrony Środowiska (135, 5, 124, 127, 129, 134, 135, 138, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 152, 153, 154, 155, 157, 158, 159, 232).

¹ W oparciu o doświadczenia spekulacyjne w systemie ZSEE w Wielkiej Brytanii, gdzie w 2008 roku koszty realizacji obowiązku zostały zawyżone o około 36% i 50% to spekulacja ta może kosztować producentów dodatkowe 4.6 mld €, jeżeli wzrosty te są przewidywane w oparciu o istniejące koszty zapewniające zgodność z wymaganiami Dyrektywy ZSEE w Unii Europejskiej.

1. Z zastrzeżeniem Artykułu 5 (1), Państwa Członkowskie zapewniają, że **do 2016 roku co najmniej 85% ZSEE, który jest generowany w Państwie Członkowskim, jest zbierany.**

Państwa Członkowskie zapewniają, że ilość zebranego ZSEE jest stopniowo zwiększana w latach 2012 do 2016. Państwa Członkowskie przedstawiają swoje plany poprawy do Komisji przed XX.

Państwa Członkowskie zapewniają, że w roku 2011 [w roku wejścia w życie przekształcenia dyrektywy] co najmniej 4kg/mieszkańca ZSEE jest zebrane.

Cele zbierania powinny być osiągnięte co roku.

Państwa Członkowskie mogą, jeżeli jest to należyście uzasadnione, określić bardziej ambitne indywidualne cele i w takim przypadku powinny powiadomić o tym Komisję.

Ilość ZSEE, który jest zagospodarowany zgodnie z Artykułem 8, włączając w to przygotowany ZSEE do ponownego wykorzystania, powinien być rozważony jako roczna ilość zebranego ZSEE.

Aby udokumentować osiągnięcie minimalnego poziomu zbierania, Państwa Członkowskie zapewniają, że informacja o ilości ZSEE przygotowanego do ponownego wykorzystania lub do wysłania do zakładów przetwarzania przez jakiegokolwiek użytkownika systemu i przetworzonego zgodnie z Artykułem 8, jest przekazywana do Państwa Członkowskiego zgodnie z Artykułem 16 niniejszej Dyrektywy.

2. Tymczasowe uzgodnienia mogą zostać ustanowione zgodnie z procedurą określoną w Artykule 18 (2) w celu usunięcia trudności, jakie napotkają Państwa Członkowskie w wypełnianiu tych wymogów wynikających ze szczególnych uwarunkowań krajowych;

Nowa propozycja:

Państwa Członkowskie przekazują corocznie do Komisji

- **ilość ZSEE wytworzonego w Państwie Członkowskim w poprzednim roku zgodnie z metodologią ustanowioną w punkcie 3,**
- **ilość zebranego ZSEE w poprzednim roku,**
- **ilość SEE wprowadzonego w poprzednim roku , +/- ilość SEE przesuniętego na terytorium i poza Państwo Członkowskie**
- **oszacowane ilości ZSEE zagospodarowanego w sposób nieprawidłowy, składowanego na wysypiskach śmieci oraz nielegalnie wyeksportowanego w poprzednim roku.**

3. **Do 2014 roku** wspólna metodologia powinna być ustanowiona, aby **określić ilość wytworzonego ZSEE (w masie i jednostkach) w każdym Państwie Członkowskim.**

To wypracowane działanie jest po to, aby nie dokonywać zmian podstawowych elementów niniejszej Dyrektywy, poprzez jej uzupełnianie, ale powinno być przyjęte zgodnie z procedurami regulacyjnymi połączonymi z szczegółowym badaniem, o którym mowa w Artykule 18 (3).

3. Metodologia obliczania celu

Cel wytworzonego ZSEE

DIGITALEUROPE, CECED oraz EEB zaproponowały 85% poziom zbierania wytworzonego ZSEE w każdym Państwie Członkowskim rocznie. Dane z badania przeprowadzonego przez Witteveen and Bos (2008) wskazują, że 18,5 kg ZSEE jest wytwarzane w Holandii rocznie. Dlatego też poziom zbierania w Holandii wyniósłby 15.7 kg, co stanowi 85% z 18.5 kg.

Pomiar ilości wytworzonego ZSEE w każdym kraju członkowskim

Wytworzony ZSEE musi zostać określony poprzez zbieranie danych na temat średniej wagi ZSEE wytworzonego przez gospodarstwa domowe rocznie wyrażonego w kg/mieszkańca/rok. Badanie Witteveen and Bos wykazało, że dane odnośnie wytworzonych odpadów mogą być gromadzone w stosunkowo krótkim czasie oraz po kosztach możliwych do zaakceptowania.

Proponujemy, aby spójna metodologia została ustanowiona przez Komisję Europejską w ramach procedury komitologii przed 2016 rokiem. Państwa Członkowskie będą odpowiedzialne za nadzorowanie badań, aby określić ilości wytworzonego WEEE dla każdego Państwa Członkowskiego. Badania te zostaną przeprowadzone zgodnie z metodologią Komisji w celu zapewnienia spójności i porównywalności danych. Państwa

Członkowskie zgłaszają swoje cele i wskaźniki zbierania odpadów do Komisji i powtarzają procedurę, aby odnowić cele w regularnych odstępach czasu np. co 3 lata.

Metodologia powinna opierać się na badaniach Witteveen and Boss, który obejmuje statystyczne pobieranie próbek ZSEE wytworzonego przez gospodarstwa domowe w każdym Państwie Członkowskim. Zapewni to średnią wagę ZSEE wyprodukowanego przez gospodarstwo domowe rocznie. Ta średnia zostanie potwierdzona przez pomiar masy ZSEE zebranego przez wszystkie podmioty w Państwie Członkowskim w poprzednim roku, ilość ZSEE pozostawionego na wysypiskach śmieci lub nieprawidłowo zagospodarowanego lub poddanemu nielegalnemu eksportowi.

Państwo Członkowskie odpowiedzialne za cel

Państwa Członkowskie powinny być odpowiedzialne za wypełnianie celów zbierania. Producenci nie mogą być odpowiedzialni za ogólny cel zbierania odpadów, gdyż producenci nie mogą być odpowiedzialni za kontrolę innych użytkowników systemu, którzy zbierają ZSEE, aby osiągnąć zysk. Państwa Członkowskie mają kontrolować kluczowe instrumenty zarówno organizacji, jak i egzekwowania realizacji osiągnięcia poziomu zbierania, a więc muszą pozostać odpowiedzialnymi za osiągnięcie tych celów.

Plan poprawy poziomu zbierania Państwa Członkowskiego

W celu uzupełnienia i osiągnięcia celu proponuje się, aby Państwa Członkowskie opracowały i wdrożyły plan poprawy zbierania ZSEE. Plan ma na celu zwiększenie poziomu zbierania ZSEE dla wszystkich kategorii ZSEE pochodzącego z gospodarstw domowych i zwiększenia skuteczności systemów zbierania. Plan poprawy poziomu zbierania umożliwiłby Państwu Członkowskiemu osiągnięcie poziomu zbierania tak, jak jest to określone w art. 7. Plan poprawy powinien włączyć regularne badania w celu oceny systemów zbierania, udostępnionego SEE oraz ilości ZSEE wytworzonego przez poszczególne Państwa Członkowskie. Plan zapewni, że wszyscy użytkownicy systemów recyklingu stworzonych przez producentów, gminy, sieci detaliczne oraz firmy zbierające na zasadach komercyjnych będą przyczyniać się do zbierania poziomu określonego w art. 7. Plany poprawy zbierania przez Państwa Członkowskie powinny być publikowane regularnie (np. co 3 lata) przez każde Państwo Członkowskie.

Wspólne zasady są potrzebne do mierzenia poziomu zbierania

Państwa Członkowskie muszą wykazać osiągnięcie celu zbierania poprzez monitorowanie ilości zebranego ZSEE (np. poziomu zbierania). Ważne jest, aby metodologia oszacowania poziomu zbierania została zastosowana konsekwentnie we wszystkich Państwach Członkowskich, po to, aby umożliwić porównywanie danych. Metodologia powinna zapewnić, że wszystkie przepływy ZSEE są mierzone i zawarte w poziomie zbierania. To obejmuje cały ZSEE, który został w sposób prawidłowy zagospodarowany, niezależnie od tego czy został zebrany i poddany recyklingowi przez systemy recyklingu zarządzane przez producentów lub czy też zebrane i poddane recyklingowi przez komercyjne podmioty zbierające oraz recyklerów. Może to zmniejszyć ryzyko firm uczestniczących w systemie, którzy próbują dokonywać działań spekulacyjnych (np. zbieranie ZSEE dla celów spekulacyjnych).

Eksport WEEE

Cel zbierania jest oparty na ilości SEE wprowadzonego na rynek co jest utrudnione ze względu na potrzebę ustalenia danych dotyczących produktów eksportowanych przez partnerów detalicznych, przez klientów komercyjnych oraz przez uprawnione organizacje zajmujące się ponownym wykorzystaniem. Ilustruje to rysunek 1. Te prawnie dozwolone przepływy produktów poza Państwami Członkowskimi wycofują produkty możliwe do zebrania jako odpady i zatem muszą być mierzone i odejmowane od celu, który jest oparty na ilości SEE wprowadzonego na rynek, po to, aby ustanowić bezwzględną ilość ZSEE, który powinien zostać zebrany przez Państwo Członkowskie.

W odróżnieniu, cel ustanowiony w oparciu o wytworzony ZSEE, umożliwia Państwom Członkowskim skoncentrowanie się na mierzeniu i prognozowaniu nielegalnego eksportu

Ambitny poziom zbierania ZSEE
Streszczenie

ZSEE. Przykładem osiągnięć w tym zakresie są Niemcy, Holandia oraz Wielka Brytania, za którymi powinno się podążać. Kraje te obecnie zbierają dane na temat poziomu eksportowanego ZSEE. Wielka Brytania identyfikuje kluczowych graczy odpowiedzialnych za nielegalny eksport i prowadzone są działania przeciwko tym graczom w celu zwalczania nielegalnych praktyk.

<p>Produkty sprzedawane w Państwach Członkowskich</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nowe produkty eksportowane jako nowe przez kanał - Nowe produkty eksportowane przez klientów komercyjnych - Legalny eksport używanego SEE <p style="text-align: right;">> 65 %</p> <p>Nielegalny eksport ZSEE</p> <p>ZSEE zbierany przez oficjalne systemy</p> <ul style="list-style-type: none"> + ZSEE sprzedawany przez gminy + ZSEE sprzedawany przez sieć detaliczną /serwisantów + ZSEE zbierany i sprzedawany przez sprzedawców złomu <p><small>Czarny: dane dostępne dla producentów</small></p> <p><small>Czerwony: dane nie dostępne dla producentów</small></p>	<p>ZSEE wytwarzany w Państwach Członkowskich</p> <p>-Nielegalny eksport ZSEE</p> <hr/> <p style="text-align: right;">> 85 %</p> <p>ZSEE zbierany przez oficjalne systemy</p> <ul style="list-style-type: none"> + ZSEE sprzedawany przez gminy + ZSEE sprzedawany przez sieć detaliczną /serwisantów + ZSEE zbierany i sprzedawany przez sprzedawców złomu <p><small>Czarny: dane dostępne dla producentów</small></p> <p><small>Czerwony: dane nie dostępne dla producentów</small></p>
---	--

Rysunek 1: Ilości, które muszą zostać odjęte, jeśli cel zbierania byłby oparty na ilości SEE wprowadzonego na rynek.

4. Porównanie celu w oparciu o ilości wytworzonego ZSEE oraz celu w oparciu o ilości SEE wprowadzonego na rynek

	Wytworzony ZSEE	Wprowadzony na rynek
Korzyści	<ul style="list-style-type: none"> • Ambitny cel, który pozwoli na zwiększenie zbierania. • Zapewnienie, że osiągalny cel jest ustanowiony dla każdego Państwa Członkowskiego. • Cel jest wrażliwy w odniesieniu do różnic w produkcji odpadów pomiędzy Państwami Członkowskimi. • W oparciu o rzeczywiste dane wytworzonego ZSEE a nie teoretyczne korelacje. • Według holenderskich badań² 85% cel jest możliwy do osiągnięcia. • W oparciu o odpady a nie produkty wprowadzone na rynek. To stwarza lepsze zrozumienie rzeczywistej sytuacji z ZSEE oraz jego przepływami. • Cel i mierzalność zmniejszają ryzyko spekulacji. • Cel zapewni, że wszystkie Państwa Członkowskie są zachęceni do intensyfikacji identyfikacji i analizy obecnych nieudokumentowanych przepływów. • Cel pozwala Państwom Członkowskim skoncentrować się na pomiarze i identyfikacji nielegalnego eksportu ZSEE. 	<ul style="list-style-type: none"> • Może pojawić się jako ambitny cel polityczny. • Dane odnośnie ilości wprowadzonych na rynek przez producentów są już obecnie deklarowane, chociaż dane muszą być pomniejszone o ilości produktów eksportowanych przez partnerów detalicznych, klientów komercyjnych oraz przez uprawnione organizacje zajmujące się ponownym użyciem.
Wady	<ul style="list-style-type: none"> • Wymagałoby niezależnego gromadzenia danych odnośnie wytwarzanego ZSEE w Państwie Członkowskim. • Wymaga ustanowienia metodologii. • Wymaga centralnej oceny np. przez Komisję Europejską. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nie ma bezpośrednich i powszechnych korelacji pomiędzy wielkością sprzedaży SEE oraz wielkością zagospodarowanego ZSEE. Te różnice są ze względu na rodzaj produktu, różnice między krajami, jak również wiele innych czynników, jak istnienie programów motywacyjnych w kraju, tak, aby zastąpić stare niewydajne urządzenia. • To doprowadzi do ustanowienia celu zbierania, który w niektórych Państwach Członkowskich nie będzie możliwy do osiągnięcia, szczególnie w krajach i kategoriach produktów, w których odnotowano duży wzrost w sprzedaży oraz w krajach, gdzie konsumenci gromadzą SEE przez długi czas, tak jak w nowych Państwach Członkowskich Unii Europejskiej (UE12). • Duży spadek w sprzedaży doprowadziłby do niższego niż zaplanowany celu zbierania. • Cel może stworzyć odwrotny skutek: cel byłby łatwiejszy do osiągnięcia, jeśli produkty miałyby krótsze życie. • Oryginalna propozycja Komisji zmusiłaby producentów do ponownego odkupywania nieprzetworzonego ZSEE lub do ewidencji uczestników systemu, którzy zebrali ZSEE dla celów spekulacyjnych. To spowodowałoby wzrost kosztów, co ostatecznie uderzyłoby w konsumentów.

² Witteveen+Bos (2008) Onderzoek naar complementaire afvalstromen voor e-waste w Holandii, 10 kwietnia 2008

